

Tilsvar til Høringsuttalelser – Regulering av Selsvatnet og økt slukeevne.

Overordnet informasjon

Det er gjort en justering av kotehøydene i offentlige kartdatabaser i etterkant av søknaden. Selsvatnet har nå en normalvannstand på kote 837, mot tidligere 840.

Det omsøkte tiltaket gjelder passiv regulering innenfor dagens vannstandsvariasjon, med normalvannstand på kote 837 og inntil 1 meter ned. Med oppdaterte kotehøyder innebærer dette en variasjon mellom HRV 837 og LRV 836, som erstatter tidligere angitte nivåer på HRV 840 og LRV 839.

Bildemateriale og vurderinger i Memo Selsvatnet 26.02.26 viser at Selsvatnet har naturlige variasjoner i vannstand gjennom året. Tiltaket innebærer ingen endring i vannstandsnivåene, men at variasjonene skjer noe mer gradvis ved at vann holdes noe tilbake i perioder med høy tilførsel og slippes jevnere ut over tid.

Tiltaket innebærer en mindre justering av utløpet fra Selsvatnet, uten heving av vannstanden. Reguleringen er passiv, uten mulighet for aktiv styring av vannføringen.

Det bemerkes også at det i høringsuttalelser er reist spørsmål knyttet til drikkevannskvalitet. Norsk Vannkraft har i samarbeid med Sunnfjord kommune etablert en løsning for vannforsyning til Bygstad vannverk, og det er mottatt positive tilbakemeldinger på effekten av denne.

Generelt om tilsvar

Tiltaket er vesentlig revidert etter forrige høringsrunde, og fremstår nå som en klart nedskalert og mer skånsom løsning. Endringene er gjort på bakgrunn av innspill som har fremkommet, med sikte på å redusere tiltakets omfang og påvirkning på omgivelsene.

Tiltakshaver har gjennomgått samtlige høringsuttalelser.

Uttalelser fra privatpersoner er samlet og besvart tematisk, da disse i stor grad omhandler sammenfallende problemstillinger. Uttalelser fra offentlige instanser og organisasjoner er vurdert og besvart individuelt.

Tema som UNESCO-status, nye artsfunn og isforhold er behandlet samlet innledningsvis, da disse går igjen i flere av uttalelsene.

UNESCO-status og geologi

UNESCO-status som Global Geopark innebærer ikke et vern mot denne typen tiltak, men skal fremme samspillet mellom geologi, naturressurser og lokal verdiskaping.

Omsøkt løsning er vurdert opp mot dette formålet, og anses ikke å være i konflikt med kravene som følger av geoparkstatusen.

Erfaring fra andre geoparker viser at energitiltak kan gjennomføres innenfor slike områder. Det er blant annet etablert betydelig energiproduksjon i Magma geopark, og det er gitt

konsesjon til småkraftverk innenfor Fjordkysten geopark etter innlemmelse i UNESCO-systemet.

Omsøkt løsning innebærer ingen heving av vannstand og ingen nye arealer under vann. Inngrepet er begrenset til elvebredden og er vesentlig redusert sammenlignet med tidligere omsøkt løsning. De geologiske verdiene i området vurderes å bli lite påvirket.

Naturmangfold - Nye artsfunn

Det er i høringsuttalelser vist til nye artsfunn rundt Selsvatnet. De aktuelle artene var ikke rødlistet på tidspunktet for den opprinnelige kartleggingen, og inngikk derfor ikke i denne vurderingen.

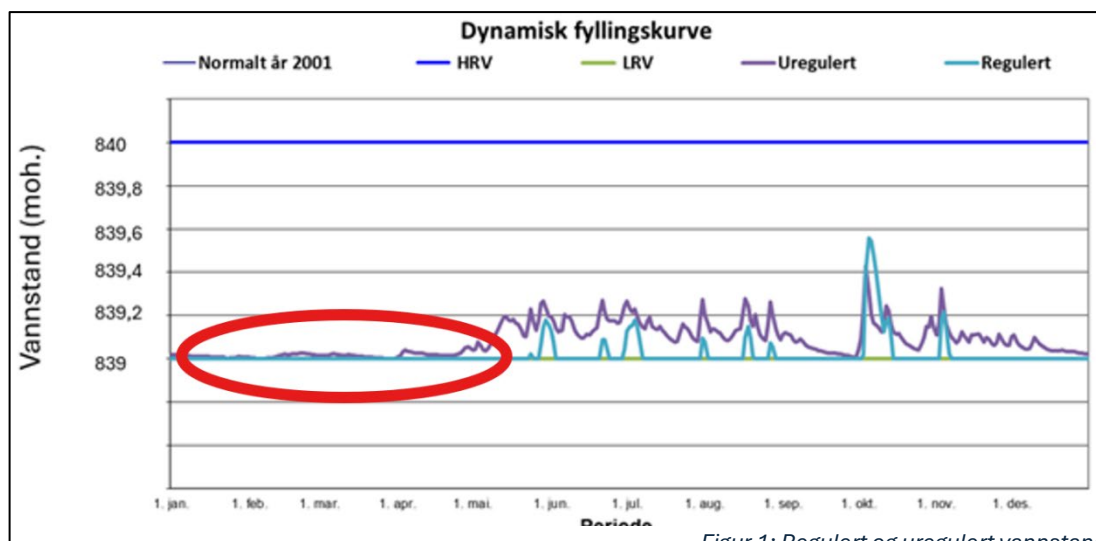
Ecofact har vurdert de nye registreringene. Vurderingen er at tiltaket trolig ikke vil medføre vesentlig påvirkning på de aktuelle lokalitetene, blant annet fordi vannstanden holdes innenfor naturlige variasjoner og fordi deler av områdene har egen vanntilførsel fra sig og små elver. Det er knyttet noe usikkerhet til mulig påvirkning på grunnvannsforhold, men samlet vurderes påvirkningen som begrenset.

Notat fra Ecofact er vedlagt.

Isforhold

Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping. Vannstanden vil i stor grad følge naturlige variasjoner, men med en viss utjevning ved at endringene skjer mer gradvis og vannføringen fordeles noe jevnere over tid.

Memo Selsvatnet 26.02.26 viser at tiltaket ikke har effekt av betydning i vinterperioden. Reguleringskurvene viser videre at vannstanden vinterstid er stabil, uten raske eller unaturlige variasjoner. Dette fremgår av Figur 1, hvor regulert og uregulert vannstand i vinterperioden i praksis sammenfaller.

Figur 1: Regulert og uregulert vannstand

Under normale forhold tilsier dette islegging tilsvarende dagens situasjon. Tiltaket gir ikke grunnlag for døgnvariasjoner i vannstand, som normalt er den viktigste årsaken til uforutsigbare isforhold.

Tiltakshaver legger på denne bakgrunn til grunn at isforholdene ved Selsvatnet i liten grad påvirkes. Eventuell påvirkning på villrein vil i hovedsak være knyttet til endringer i isforhold. Ettersom tiltaket ikke medfører endringer i vinterregimet eller etablerer uforutsigbare isforhold, vurderes risikoen for negative konsekvenser for villrein som begrenset.

Sunnfjord kommune

Tiltakshaver registrerer at Sunnfjord kommune tilrår konsesjon til det reviderte tiltaket, og viser til at kommunen anerkjenner de vesentlige endringene som er gjort siden forrige søknad for å redusere tiltakets påvirkning.

Kommunen peker samtidig på en rekke forhold som bør vurderes nærmere av NVE. Tiltakshaver legger til grunn at dette er tema som naturlig inngår i konsesjonsbehandlingen, og vil bidra til at saken er tilstrekkelig opplyst.

Kystflope

Tiltakshaver viser til kommunens vurdering knyttet til kystflope og usikkerhet om påvirkning fra redusert vannføring.

Forekomsten ligger på en strekning som allerede er påvirket av eksisterende kraftverk. Påvirkningen fra omsøkt tiltak er vurdert i naturmangfoldrapporten og omtalt i søknaden. Den reviderte løsningen innebærer passiv regulering uten aktiv tapping, og representerer en vesentlig reduksjon i påvirkning sammenlignet med tidligere omsøkt løsning.

Tiltakshaver legger til grunn at dette gir et tilstrekkelig grunnlag for vurdering av tiltakets påvirkning.

Isforhold og villrein

Forholdet til is og villrein er omtalt i innledende del av tilsvaret. Som vist der innebærer tiltaket stabile vinterforhold uten døgnvariasjoner, vannstanden vil i stor grad følge naturlige variasjoner, men med en viss utjevning ved at endringene skjer mer gradvis og vannføringen fordeles noe jevnere over tid.

Tiltakshaver legger på denne bakgrunn til grunn at isforholdene i liten grad endres, og at risiko for negative konsekvenser for villrein er begrenset.

Tiltaksutforming og synlighet

Tiltaket er vesentlig nedskalert og utformet for å minimere terrenginngrep og visuell påvirkning. Terskelen senkes i terrenget og plastres med stedegen stein. Den vil kunne være synlig på nært hold, men 3D-simulering og befaring viser at den ikke vil være synlig verken fra turstien til eller fra toppen av Kvamshesten.

Dette er underbygget gjennom visualiseringer og dokumentasjon (Memo Selsvatnet 26.02.26).

Vannføring fra tiltaket ned til eksisterende inntak

Tiltaket medfører ikke redusert vannmengde på strekningen mellom Selsvatnet og eksisterende inntak.

Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping. Samlet vannmengde opprettholdes, og vannstands nivåene endres ikke, men flomtopper dempes og vannføringen nedstrøms fordeles noe jevnere over tid.

Nye artsregistreringer

Nye artsregistreringer er omtalt i innledende del av tilsvaret. Tiltakshaver legger til grunn at tiltaket ikke medfører direkte arealinngrep i lokalitetene, da tiltaket i sin helhet er nedstrøms lokalitetene.

Den reviderte løsningen innebærer passiv regulering innenfor normalvannstand, og er et redusert inngrep sammenlignet med tidligere omsøkt tiltak.

Samlet belastning

Samlet belastning inngår i NVEs vurderinger som del av konsesjonsbehandlingen. Tiltakshaver legger til grunn at omsøkt løsning er av begrenset omfang og innebærer et marginalt tillegg til samlet belastning i området.

Drikkevann i anleggsfase

Tiltakshaver registrerer kommunens vurdering av forhold knyttet til drikkevann i anleggsfasen.

Det er inngått avtale med Bergselva Bygstad kraft som sikrer tilgang på drikkevann av tilfredsstillende kvalitet i anleggsperioden ved behov.

Statsforvalteren

Generell motsegn – urørt natur og nasjonale interesser

Statsforvalteren anfører at tiltaket vil medføre inngrep i urørt fjellnatur med viktige natur- og friluftsinnteresser.

Tiltakshaver viser til at omsøkt løsning er vesentlig nedskalert sammenlignet med tidligere alternativ. Tiltaket gjennomføres uten vei, uten teknisk infrastruktur og med svært begrenset terrenginngrep. Etter anleggsfasen vil inngrepet være lite synlig og fremstå som en mindre terrengtilpasning.

Inngrep i «nytt landskapsrom»

Statsforvalteren legger til grunn at tiltaket innebærer inngrep i et nytt landskapsrom i urørt fjellnatur.

Tiltakshaver mener dette bygger på en overordnet og lite presis vurdering. Terskelen er liten (ca. 1 m høy og 10–15 m lang), senkes i terrenget og vil i stor grad være visuelt skjermet. Det etableres ikke teknisk infrastruktur. Tiltaket vil derfor ikke fremstå som et nytt landskapselement, og kan etter tiltakshavers vurdering ikke karakteriseres som inngrep i et nytt landskapsrom.

Forholdet til eksisterende konsesjon og premisser

Statsforvalteren anfører at tiltaket bryter med premissene i gjeldende konsesjon.

Tiltakshaver vil understreke at premissene særlig knyttet seg til å unngå større og synlige tekniske inngrep i fjellandskapet. Den omsøkte løsningen er av vesentlig mindre omfang og en annen karakter. Tiltaket innebærer ikke etablering av tekniske anlegg eller infrastruktur av betydning, og anses derfor ikke å være i strid med de hensyn som lå til grunn for konsesjonen.

Naturmangfold, rødlistearter og villrein

Statsforvalteren viser til naturverdier i området.

Tiltakshaver har i revidert løsning lagt avgjørende vekt på å redusere påvirkning. Tiltaket medfører ingen nye barrierer eller økt ferdsel. Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping og vil ha begrenset påvirkning i tråd med faglig vurdering. Samlet vannmengde opprettholdes, og vannstands nivåene endres ikke, men flomtopper dempes og vannføringen fordeles noe jevnere over tid. Samlet vurderes påvirkningen på naturmangfold som begrenset.

Friluftsinnteresser

Statsforvalteren peker på at området er et viktig friluftsområde.

Tiltaket vil i liten grad være synlig og påvirker ikke tilgjengelighet eller bruk av området.

Tiltaksområdet ligger noe tilbaketrukket og utenfor etablerte ferdselsårer, og berøres i begrenset grad av faktisk bruk.

Etter tiltakshavers vurdering vil opplevelsesverdiene i liten grad bli berørt.

Samfunnsnytte og energibidrag

Statsforvalteren vurderer nytten som begrenset.

Tiltaket gir økt energiproduksjon i et eksisterende kraftverk med svært begrensede naturinngrep. Dette er i tråd med nasjonale mål om effektiv utnyttelse av eksisterende inngrep og økt fornybar produksjon.

Vurdering etter rundskriv T-2/16

Statsforvalteren viser til rundskriv T-2/16 om innsigelsespraksis.

Tiltakshaver mener vilkårene for motsegn etter T-2/16 ikke er oppfylt i denne saken:

- Tiltaket innebærer ikke inngrep av en slik skala eller karakter at nasjonale eller vesentlige regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt.
- Inngrepet er svært begrenset, uten etablering av teknisk infrastruktur og med minimal visuell effekt.
- Saken reiser etter tiltakshavers vurdering ikke prinsipielle spørsmål av den typen rundskrivet omtaler, men gjelder en konkret og sterkt nedskalert tilpasning i et allerede påvirket vassdrag.
- Samfunnsnyttens må vurderes opp mot det svært begrensede inngrepet, og tiltaket representerer en effektiv oppgradering av eksisterende kraftproduksjon.

På denne bakgrunn mener tiltakshaver at det ikke er grunnlag for å fremme motsegn etter kriteriene i T-2/16.

Vestland Fylkeskommune

Tiltakshaver registrerer at det foreligger både en administrativ og en politisk behandling av saken i Vestland fylkeskommune.

Den administrative uttalelsen er negativ til tiltaket, mens fylkestinget i etterkant har fattet vedtak der det uttrykkes støtte til både regulering av Selsvatnet og økt slukeevne.

Tiltakshaver legger til grunn at det politiske vedtaket gir uttrykk for fylkeskommunens samlede vurdering av saken.

Vurdering av tiltaket

Tiltakshaver registrerer at den administrative uttalelsen legger vekt på virkninger for landskap, naturmangfold og friluftsliv.

Den omsøkte løsningen er imidlertid vesentlig revidert og nedskalert sammenlignet med tidligere alternativ. Tiltaket innebærer passiv regulering uten heving av vannstand, uten teknisk infrastruktur og med begrenset fysisk og visuell påvirkning.

Forholdet til naturmangfold er omtalt i innledende del av tilsvaret.

Samlet vurdering

Tiltakshaver legger til grunn at fylkestingets vedtak bygger på en samlet avveining av hensynene i saken, hvor den reviderte løsningen og tiltakets begrensede omfang er tillagt vekt.

FNF- Forum for natur og friluftsliv

Tiltakshaver registrerer at FNF opprettholder sin motstand mot tiltaket, og viser til at uttalelsen særlig bygger på hensynet til inngrepsfri natur, samlet belastning og en overordnet motstand mot videre vannkraftutbygging i området.

Tiltakshaver vil understreke at den omsøkte løsningen er vesentlig nedskalert og endret sammenlignet med tidligere alternativ, med mål om å redusere tiltakets omfang og påvirkning.

Bit-for-bit nedbygging og prinsipiell motstand

FNF viser til at tiltaket inngår i en utvikling med gradvis nedbygging av natur ("bit-for-bit"), og gir uttrykk for at det generelt ikke bør åpnes for ytterligere vannkraftutbygging i området.

Den reviderte løsningen er av begrenset karakter, uten etablering av vei eller annen infrastruktur, og med svært liten fysisk utbredelse.

Tiltakshaver legger til grunn at dette i stor grad er en prinsipiell vurdering av arealforvaltning og energipolitikk. Den konkrete vurderingen i denne saken må ta utgangspunkt i det omsøkte tiltakets faktiske omfang og utforming.

Samlet belastning og naturmangfoldloven

FNF anfører at tiltakshavers vurdering av samlet belastning ikke er i tråd med naturmangfoldloven, og viser til føre-var-prinsippet.

Tiltakshaver legger til grunn at vurdering av samlet belastning inngår som en sentral del av NVEs konsesjonsbehandling. Den omsøkte løsningen er utformet for å gi et begrenset bidrag til samlet belastning, gjennom redusert omfang og fravær av teknisk infrastruktur.

Tiltakshaver legger til grunn at vurderingen baseres på tiltakets faktiske påvirkning og ikke alene på antall eksisterende inngrep i området.

Hydrologi og vannføring

FNF anfører at også passiv regulering vil medføre unaturlige endringer i vannføringen.

Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping. Vannføringen vil i stor grad følge naturlige variasjoner, men med en viss utjevning ved at endringene skjer mer gradvis og vannføringen fordeles noe jevnere over tid.

Samlet vannmengde vil være uendret, men tidsfordelingen av vannføringen vil avvike noe fra dagens situasjon. Reguleringen gir ikke grunnlag for raske variasjoner eller kunstige svingninger i vannføring.

Tiltakshaver legger til grunn at endringen i vannføringsregimet er begrenset og forutsigbar.

Urørt natur og INON

FNF viser til reduksjon av inngrepsfri natur og behovet for å bevare større sammenhengende naturområder.

Hvorvidt tiltaket vil gi utslag i INON-klassifisering inngår i NVEs vurdering. Tiltaket er av begrenset omfang, uten tilhørende infrastruktur og med svært liten fysisk utbredelse.

Tiltakets omfang og karakter skiller seg fra inngrep som normalt gir vesentlige utslag i slike områder.

UNESCO-status og arealformål

FNF viser til geoparkstatus og arealformål.

Forholdet til UNESCO-status og geologiske verdier er omtalt i innledende del av tilsvaret, og vurderes der.

Friluftsliv og landskap

FNF viser til verdier knyttet til friluftsliv og opplevelsen av urørt natur.

Tiltaket er utformet for å minimere visuell påvirkning. Terskelen senkes i terrenget og plastres med stedegen stein. Den vil kunne være synlig på nært hold, men 3D-simulering og befarung viser at den ikke vil være synlig fra turstien til Kvamshesten.

Tiltaksområdet ligger tilbaketrukket og utenfor etablerte ferdselsårer, og berøres i begrenset grad av faktisk bruk. Tiltakshaver legger til grunn at påvirkningen på friluftsopplevelse og landskapsbilde er begrenset.

Naturvernforbundet Sentralt og Sogn og Fjordane

Tiltakshaver registrerer at Naturvernforbundet går imot tiltaket og ber om avslag på søknaden. Uttalelsen bygger i hovedsak på hensynet til urørt natur, naturmangfold, samlet belastning og en prinsipiell motstand mot videre vannkraftutbygging i området.

Tiltakshaver vil understreke at den omsøkte løsningen er vesentlig endret og nedskalert sammenlignet med tidligere alternativ, med mål om å redusere inngrepets omfang og påvirkning.

Prinsipiell motstand mot utbygging

Naturvernforbundet gir uttrykk for at det ikke bør åpnes for ytterligere inngrep i området, og at naturen bør forbli urørt.

Tiltakshaver legger til grunn at dette i stor grad er en prinsipiell vurdering. Konesjonsbehandlingen må baseres på en konkret vurdering av det omsøkte tiltaket, herunder tiltakets omfang, utforming og faktiske påvirkning.

Inngrepets karakter og omfang

Naturvernforbundet anfører at det er misvisende å omtale inngrepet som lite, og at selv mindre inngrep kan ha stor betydning.

Tiltakshaver er enig i at også mindre inngrep må vurderes konkret. Samtidig er det relevant å vektlegge inngrepets faktiske omfang og karakter.

Den omsøkte løsningen omfatter en lav terskel (om lag 1 meter), uten etablering av vei eller annen infrastruktur. Terskelen senkes i terrenget og plastres med stedegen stein, slik at den i liten grad vil fremstå som et teknisk inngrep i landskapet.

Tiltaksområdet ligger tilbaketrukket og utenfor etablerte ferdselsårer, og berøres i begrenset grad av faktisk bruk.

Bit-for-bit utbygging og presedens

Naturvernforbundet viser til risiko for gradvis nedbygging og at nye inngrep kan åpne for ytterligere utbygging.

Tiltaket representerer en begrenset tilpasning knyttet til eksisterende kraftverk, og innebærer ikke etablering av ny infrastruktur eller utvidelse av inngrepsområdet i samme karakter som større utbygginger.

Tiltakshaver legger til grunn at denne saken gjelder en konkret vurdering av det omsøkte tiltaket. Eventuelle fremtidige tiltak vil måtte vurderes gjennom egne konsesjonsprosesser.

Naturmangfold og artskartlegging

Naturvernforbundet viser til registreringer av flere rødlistearter enn det som fremgår av konsekvensutredningen, og stiller spørsmål ved kvaliteten og uavhengigheten i kartleggingen.

Tiltakshaver legger til grunn at naturkartleggingen er utført av fagkyndig miljø, og i tråd med gjeldende metodikk.

Nye artsfunn og oppdatert kunnskapsgrunnlag er omtalt i innledende del av tilsvaret, og vil inngå i NVEs samlede vurdering av saken.

Tiltakshaver legger til grunn at påvirkningen på naturmangfoldet er begrenset, blant annet fordi tiltaket ikke innebærer neddemming av nye arealer og har begrenset fysisk utbredelse.

Hydrologi og økologisk påvirkning

Naturvernforbundet anfører at tiltaket vil gi negative endringer i vannføringen og dermed påvirke økosystemet.

Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping. Vannføringen vil i stor grad følge naturlige variasjoner, men med en viss utjevning ved at endringene skjer mer gradvis og vannføringen fordeles noe jevnere over tid.

Samlet vannmengde vil være uendret, men tidsfordelingen av vannføringen vil avvike noe fra dagens situasjon. Reguleringen gir ikke grunnlag for raske eller kunstige variasjoner i vannføring.

Tiltakshaver legger til grunn at endringen i vannføringsregimet er begrenset og forutsigbar.

Forholdet til tidligere inngrep og konsesjonsforutsetninger

Naturvernforbundet viser til at tidligere utbygging ble gitt med forutsetning om at resterende områder skulle forbli urørt.

Tiltakshaver legger til grunn at vurderingen av dette må knyttes til hva som faktisk var forutsetningene i gjeldende konsesjon. Den omsøkte løsningen skiller seg vesentlig fra tidligere vurderte alternativer, både i omfang og karakter.

Villreinnemnda

Tiltakshaver registrerer at villreinnemndas uttalelse er datert 15.04.2024, og dermed er avgitt før foreliggende reviderte søknad.

Den omsøkte løsningen er vesentlig endret siden forrige høringsrunde, og det er lagt særlig vekt på å redusere forhold som kan påvirke villrein.

Isforhold og risiko for gjennomgang av is

Villreinnemnda peker særlig på risiko knyttet til regulering av islagte vann, og at oppsprekking av is langs land kan medføre fare for at rein går gjennom isen.

Forholdet til is og vannstand er omtalt i innledende del av tilsvaret.

Tiltaket innebærer passiv regulering uten aktiv tapping. Vannstanden vil i stor grad følge naturlige variasjoner uten at nivåene endres, men med en viss utjevning ved at endringene skjer mer gradvis og vannføringen fordeles noe jevnere over tid. Reguleringskurver viser stabile vinterforhold uten døgnvariasjoner og regulert og uregulert situasjon sammenfaller i praksis i vinterperioden.

Tiltaket gir dermed ikke grunnlag for raske eller uforutsigbare vannstandsendringer, som normalt er årsaken til oppsprekking av is langs land.

Memo Selsvatnet 26.02.26 viser at tiltaket ikke har effekt av betydning i vinterperioden, noe som understøtter at isforholdene i liten grad påvirkes.

Tiltakshaver legger på denne bakgrunn til grunn at risiko for svekkede isforhold og gjennomgang av is i liten grad vil avvike fra dagens situasjon.

Betydning for en liten villreinbestand

Villreinnemnda viser til at bestanden i området er liten, og at selv begrensede tap kan ha stor betydning.

På bakgrunn av tiltakets utforming, uten aktiv regulering og uten endringer i vinterregimet, vurderes det at tiltaket i liten grad vil øke risikoen for hendelser knyttet til is.

Tiltakshaver legger til grunn at dette er et viktig hensyn, og at vurderingen av tiltaket må ta utgangspunkt i om det faktisk medfører økt risiko.

Inngrep i villreinområde

Villreinnemnda uttrykker generell skepsis til inngrep i villreinområder.

Tiltakshaver viser til at den reviderte løsningen er vesentlig nedskalert, uten etablering av infrastruktur eller økt tilgjengelighet.

Tiltaket medfører ikke nye anleggsveier eller varig økning i ferdsel, og vedlikeholdsbehovet er svært begrenset.

Anleggsfase

Anleggsarbeid vil medføre midlertidig aktivitet i området.

Tiltakshaver legger til grunn at dette vil være av begrenset varighet og omfang, og ikke gi varige negative konsekvenser for villrein.

Visit fjordkysten

Visit Fjordkysten og Sunnfjord løfter fram natur- og friluftsverdier som grunnlag for reiselivssatsingen i regionen, og viser til områdets betydning som del av UNESCO Fjordkysten geopark.

Tiltakshaver deler vurderingen av at området har store natur- og opplevelsesverdier, og har i revidert søknad lagt avgjørende vekt på å redusere tiltakets påvirkning på disse.

Reiseliv og opplevelsesverdier

Tiltaket er utformet for å ha begrenset visuell og fysisk påvirkning. Terskelen etableres lavt i elveløpet og plastres med stedegen stein, slik at den fremstår som en del av terrenget. Den vil kunne være synlig på nært hold, men vil ikke være synlig fra turstien til Kvamshesten.

Tiltaksområdet ligger tilbaketrukket og utenfor etablerte ferdselsårer. Tiltakshaver legger til grunn at tiltaket ikke vil påvirke opplevelsesverdier knyttet til friluftsliv og reiseliv i vesentlig grad.

Verdiskaping

Tiltaket vil bidra til økt verdiskaping i eksisterende kraftverk, for lokale grunneiere og kommunen, uten at dette skjer på bekostning av de kvalitetene som ligger til grunn for reiselivet i området.

UNESCO-status og geologi

Forholdet til UNESCO-status og geologiske verdier er omtalt i innledende del av tilsvaret. Tiltakshaver legger til grunn at det omsøkte tiltaket, med sitt begrensede omfang og uten neddemming av nye arealer, ikke er i konflikt med de verdiene geoparkstatusen skal ivareta.

Privatpersoner

Tiltakshaver legger til grunn at uttalelser fra privatpersoner i hovedsak gjelder forhold knyttet til urørt natur, friluftsliv, naturmangfold, samlet belastning, prosess og grunneierforhold. Temaene er behandlet i øvrige deler av tilsvaret, og kommenteres her samlet.

Det er vist til en underskriftskampanje i flere uttalelser. Tiltakshaver registrerer at en betydelig andel av signaturene er fra 2024, før den reviderte søknaden forelå. Kampanjen gir dermed i begrenset grad uttrykk for vurderinger av det omsøkte, justerte tiltaket.

Urørt natur og friluftsliv

Tiltaket innebærer et begrenset inngrep i tilknytning til eksisterende kraftverk.

Terskelen etableres lavt i elveløpet, tilpasses terrenget og plastres med stedefgen stein. Den vil kunne være synlig på nært hold, men vurderes ikke å være synlig fra turstien til Kvamshesten basert på befaring og visualiseringer. Tiltaksområdet ligger tilbaketrukket og utenfor etablerte ferdselsårer, og berøres i begrenset grad av faktisk bruk.

Tiltakshaver legger til grunn at påvirkningen på friluftsliv og opplevelsesverdier er begrenset.

UNESCO Global Geopark

Forholdet til UNESCO-status og geologiske verdier er omtalt i innledningen. Tiltakshaver legger til grunn at geoparkstatus ikke utgjør et formelt vern, men et rammeverk for bærekraftig bruk og forvaltning.

Naturmangfold

Naturmangfold og nye artsfunn er omtalt i innledningen.

Tiltaket innebærer ikke heving av vannstanden, men en passiv regulering innenfor dagens nivå. Det medfører ikke neddemming av nye arealer.

Nye registreringer er vurdert i oppdatert faggrunnlag.

Samlet belastning og “bit-for-bit” nedbygging

Vurdering av samlet belastning inngår i NVEs konsesjonsbehandling.

Tiltaket er utformet med begrenset omfang, uten ny infrastruktur og med liten fysisk utbredelse. Etter tiltakshavers vurdering representerer tiltaket en justering innenfor eksisterende kraftverk og gir et begrenset bidrag til samlet belastning.

Prosess

Den reviderte søknaden er resultat av en prosess der tiltaket er vesentlig justert på bakgrunn av tidlige høringsinnspill. Offentligheten har hatt anledning til å uttale seg i begge runder.

Det fremgår av høringen at det også er støtte til tiltaket blant grunneiere og lokale brukere av området.

Eierskap

Fallrettighetene eies av lokale grunneiere, som mottar løpende falleie knyttet til produksjonen. Økt produksjon vil bidra til lokal verdiskaping.

Tiltakshaver registrerer at det er reist spørsmål om eiendomsforhold knyttet til tiltaket. Eiendomsforholdene ved damstedet er avklart.

Tiltakshaver legger til grunn at nødvendige rettigheter til gjennomføring av tiltaket foreligger. Det er inngått frivillige avtaler med samtlige fallrettshavere, samt med over 90 % av berørte grunneiere rundt Selsvatnet.

Avtalene omfatter dermed hovedtyngden av eierskapet og gir bred lokal tilslutning.

Drikkevann

Det har i høringsuttalelser vært vist til at eksisterende kraftverk har påvirket vannkvaliteten til Bygstad vannverk.

I konsesjonen ble det stilt krav om at kraftverket skulle bidra til vannforsyning til vannverket. Etter eierskiftet i 2023 har tiltakshaver, i samarbeid med Sunnfjord kommune, etablert en løsning som nå er i drift, og det er mottatt positive tilbakemeldinger på effekt og vannkvalitet.

Det er videre inngått avtale med Bergselva Bygstad kraft som sikrer drikkevannsforsyning ved behov i anleggsperioden.

VEDLEGG:

Småkraftkonsult – Memo Selsvatnet 26.02.26

Ecofact – Notat Selsvatnet